

To: 5.1.2e @minaz.nl 5.1.2e @minaz.nl
 From: 5.1.2e
 Sent: Wed 12/7/2022 11:11:16 AM
 Subject: FW: Artikel Volkskrant iMessage-verkeer
 Received: Wed 12/7/2022 11:11:16 AM

Van: 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>
 Verzonden: woensdag 7 december 2022 10:08
 Aan: 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e
 <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl
 CC: 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e 5.1.2e
 <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl;
 (5.1.2e) <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl
 Onderwerp: Artikel Volkskrant iMessage-verkeer

Dag allen,

Namens 5.1.2e informeer ik jullie over het volgende bericht. De Volkskrant 5.1.2e heeft een artikel geschreven over het iMessage-verkeer tussen Hugo de Jonge en de premier naar aanleiding van onze uitleg over het niet-openbaar maken van stukken die eerder openbaar gemaakt zijn.

Hendriks stelt dat het iMessage-verkeer tussen Hugo de Jonge en de premier dat op onze inventarislijst staat, materiaal moet zijn dat niet geopenbaard werd na het wob-verzoek dat eerder ingediend is bij Algemene Zaken door de Volkskrant met betrekking tot sms-verkeer van de premier tijdens de coronacrisis (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/rutte-wilde-rivm-passeren-bij-beoordeling-artikel-over-coronastrategie-blijkt-uit-openbaar-gemaakte-sms-jes~b4c94409/>). Daaropvolgend stelt hij dat het iMessage-verkeer dat wij gearchiveerd hebben niet gevonden is bij Algemene Zaken en dat de premier de berichten gewist moet hebben. Hieronder het artikel dat 5.1.2e geschreven is. Onduidelijk is nog wat zijn bedoeling hiermee is en of hij een reactie van ons verwacht. Ook is nog onduidelijk wanneer hij wenst te publiceren. Dat zoeken we nog uit.

+++

Rutte wiste ook sms'jes van De Jonge over coronabeleid

Premier Mark Rutte heeft tijdens de coronacrisis ook sms-verkeer met minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid gewist. Voor het ministerie van VWS waren de door Rutte vernietigde berichten wel relevant genoeg om te archiveren. De inhoud van de communicatie is inmiddels geheim verklaard.

Dat Rutte tijdens de coronacrisis berichten wiste van De Jonge blijkt uit een inventarislijst die VWS heeft opgesteld in verband met een informatieverzoek van de Volkskrant op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Daarin wordt melding gemaakt van iMessageverkeer tussen Rutte en De Jonge in de maanden tussen maart 2020 en juni 2020. Een woordvoerder erkent dat het om nog niet eerder geopenbaard materiaal gaat.

Dat Rutte jarenlang op dagelijkse basis al zijn sms-berichten wiste, kwam aan het licht nadat de Volkskrant bij de premier zijn sms-verkeer tijdens de coronacrisis had opgevraagd. De communicatie die het ministerie van Algemene Zaken in juni 2021 openbaar maakte, was zeer beperkt. Hoewel Rutte er om bekend stond 'per sms te regeren', bleken er nog geen handvol sms'jes met De Jonge gearchiveerd te zijn.

In een door de Volkskrant aangespannen rechtszaak, moest de landsadvocaat uiteindelijk toegeven dat Rutte dagelijks zijn sms'jes wiste. Alleen de in zijn ogen belangrijke berichten stuurde hij door zijn ambtenaren om te archiveren.

Dat er bij De Jonge nog niet-eerder geopenbaard iMessage-verkeer met Rutte is aangetroffen, toont aan dat VWS berichten die Rutte wiste wel relevant vond om op te slaan. De precieze aard van de communicatie kan voorlopig niet achterhaald worden. Een maand nadat de Volkskrant aan het licht bracht dat Rutte zijn telefoon dagelijks leeg veegde, besloot het kabinet om alle communicatie tussen bewindspersonen geheim te verklaren. Anders zou de 'eenheid van kabinetsbeleid' in gevaar komen. Door die stap kan moeilijker gecontroleerd worden welke berichten Rutte verwijderde die wel bij andere ministeries werden gearchiveerd.

Dat Rutte berichten vernietigde was opmerkelijk, omdat de politieke en ambtelijke top er van doordrongen was dat er waarschijnlijk een parlementaire enquête zou komen naar het coronabeleid. De covid-crisis werd uitgeroepen tot een zogenoemde 'hotspot', waardoor er juist meer dan gebruikelijk gearchiveerd moest worden. Rutte was eerder ook al in opspraak gekomen, omdat een sms-bericht dat 5.1.2e naar hem had gestuurd over de afschaffing van de dividendbelasting bleek te zijn gewist. Het ministerie van Algemene Zaken deed toen nog voorkomen dat het om een incident ging.

De onafhankelijke toezichthouder, de Inspectie overheidsinformatie en erfgoed, constateerde eerder al dat Ruttes omgang met sms-berichten in strijd was met de Archiefwet. Premier Rutte zelf weigert zich bij dat oordeel neer te leggen, omdat in een richtlijn van het minister van Binnenlandse Zaken stond dat een bewindspersoon zelf mag beslissen wat gewist wordt en wat niet.

De Volkskrant legt zich niet neer meer bij de beslissing van het kabinet om al het chatverkeer tussen bewindspersonen geheim te verklaren. In het verleden werd die communicatie wel vrijgegeven als er een maatschappelijk belang was. Ambtenaren hebben intern ook twijfels geuit of de geheimhouding voor een rechter stand kan houden.

Door de manier waarop het ministerie van VWS omgaat met informatieverzoeken wordt het zelfs onmogelijk om vast te stellen of er contact is geweest tussen bewindspersonen over een bepaald onderwerp. De Volkskrant wilde bijvoorbeeld weten of Hugo de Jonge met andere ministers communiceerde over 5.1.2e en zijn mondkapjeshandel tussen maart en juni 2020. VWS heeft dat specifieke verzoek samengevoegd met alle andere informatieverzoeken over die periode. Daardoor is wel vast te stellen dat er bijvoorbeeld contact is geweest tussen De Jonge en zijn partijgenoot Ank Bijleveld (destijds Defensie), maar niet duidelijk is of het over 5.1.2e ging of over één van de andere onderwerpen die VWS er ongevraagd bij heeft gevoegd. De Volkskrant zal zich ook bij die aanpak niet neerleggen. De afgelopen 1,5 jaar droeg de rechter VWS al twee keer op om een beslissing te nemen over de openbaarmaking van de stukken over de 5.1.2e. Omdat die uitspraken niet werden opgevolgd, moest VWS ruim 34.000 euro aan dwangsommen betalen aan de Volkskrant (het geld wordt gebruikt voor extra onderzoeksjournalistiek, red.) VWS zal de komende week de interne communicatie over de mondkapjesdeal, al dan niet zwartgelakt, naar de Kamer sturen. Het eventuele contact tussen bewindspersonen blijft hoe dan ook geheim.

+++

Vriendelijke groet,

